

POLITIKATUDOMÁNYOK ALAPKÉPZÉSI SZAK

Képzési terület:	társadalomtudomány
Képzési ciklus:	alapképzés
Szakért felelős kar:	Bölcsészettudományi Kar
Szakfelelős neve:	Dr. Berényi Zoltán
Képzési hely(ek) munkarenddel:	Debrecen - nappali
Képzési idő:	6 félév
Az oklevélhez szükséges kreditek száma:	180 kredit
Összes kontaktóra száma	
nappali tagozaton:	1552
Szakmai gyakorlat ideje, kreditje, jellege	
nappali tagozaton:	4 hét egybefüggő szakmai gyakorlat – 26 kredit
Mobilitási ablak	3-4. félév

A SZAK KÉPZÉSI ÉS KIMENETI KÖVETELMÉNYEI

(Kulturális és Innovációs Minisztérium, hivatalos miniszteri kiadvány – 2025. 03. 21.)

1. Az alapképzési szak megnevezése: politikatudományok (Political Science)

2. Az alapképzési szakon szerezhető végzettségi szint és a szakképzettség oklevélben szereplő megjelölése

- végzettségi szint: alap- (baccalaureus, bachelor; rövidítve: BA-) fokozat
- szakképzettség: politológus
- a szakképzettség angol nyelvű megjelölése: Political Scientist

3. Képzési terület: társadalomtudomány

4. A képzési idő félévekben: 6 félév

5. Az alapfokozat megszerzéséhez összegyűjtendő kreditek száma: 180 kredit

- szak orientációja: kiegyensúlyozott (40-60 százalék)
- a szakdolgozat készítéséhez rendelt kreditérték: 10 kredit
- intézményen kívüli összefüggő gyakorlati képzés minimális kreditértéke: 5 kredit
- a szabadon választható tantárgyakhoz rendelhető minimális kreditérték: 9 kredit

6. A szakképzettség képzési területek egységes osztályozási rendszere szerinti tanulmányi területi besorolása: 313/0312

7. Az alapképzési szak képzési célja és a szakmai kompetenciák

A képzés célja politológusok képzése, akik ismerik a társadalom politikai rendszerét és viszonyait, az alapvető politikai intézményeket és azok szellemi alapjait, a hatalom szervezetét és működését.

Alkalmasak a politikával kapcsolatos szakértői tevékenységre, politikai elemzésre és kutatásra, szervezői és tanácsadói munkára. Felkészültek tanulmányaik mesterképzésben történő folytatására.

7.1. Az elsajátítandó szakmai kompetenciák

7.1.1. A politológus

a) tudása

- Ismeri a társadalomtudományi fogalomkészlet minden fontosabb elemét, alapos történeti ismeretekkel bír, érti a közgondolkodásnál mélyebb összefüggéseket. Magabiztos módszertani tudással rendelkezik.
- Átfogóan ismeri a politika alapvető törvényszerűségeit, a társadalompolitikai rendszerét, a politikai intézményeket, szervezeteket és mozgalmakat.
- Ismeretei birtokában értelmezni tudja a politika konfliktusos folyamatait, a pártok és érdekszervezetek tevékenységét, elemezni tudja a választásokat és a politikai döntéshozatali folyamatokat.
- Alaposan ismeri az adott ország kormányzati rendszerét, hatalmi berendezkedését, az országos és helyi politika fő ágenseit és működésüket.
- Tisztában van a döntéshozatali folyamatok komplexitásával és a közpolitikai alternatívákkal.
- Tájékozott a politikai kultúra és tradíciók szerepéről, érti és elemezni képes a politikai kommunikáció folyamatait.
- Rendszeres elméleti ismeretekkel rendelkezik a politikai tevékenység legfontosabb összetevőiről, ismeri a politika eszmetörténetét, az alapvető politikai elméleteket és ideológiákat.
- Elsajátította a politikatudomány alapvető fogalmait és a politikai elemzés tudományos módszereit.
- Ismeri a nemzetközi politika fő folyamatait, a főbb nemzetközi szervezeteket és a saját ország helyét a nemzetközi kapcsolatrendszerben.
- Ismeri az Európai Unió fő intézményeit és döntéshozatali folyamatait.
- Ismeri a politikai ismeretszerzés forrásait és az információfeldolgozás főbb módszereit.

b) képességei

- Képes a politikai folyamatok tárgyyszerű elemzésére és értelmezésére, a politikai információk értékelésére.
- Képes a politikai problémák azonosítására, a döntéshozatali alternatívák értékelésére, ennek alapján szakértői tevékenység folytatására.
- Rendelkezik olyan kommunikatív kompetenciával, melynek révén hozzájárulhat szervezési és igazgatási problémák megoldásához a közigazgatás és a politikai tevékenység különböző szervezetei szintjein.
- Képes tudása felhasználásával a humán erőforrások feltárására és mozgósítására is egyes problémák megoldásában.
- Képes politikai szakértői, elemzői feladatok ellátására, humánpolitikai feladatok elvégzésére.
- Képes politikai intézmények működésével kapcsolatos ismeretek birtokában szervező, döntés-előkészítő, kapcsolattartó, kapcsolatépítő munka végzésére.
- Képes szervező és menedzseri feladatok ellátására a központi, regionális, valamint nemzetközi szervezetekben.
- Képes a politikai igazgatás és szervezés területén rendszerező és áttekintő képesség birtokában alapszintű problémák megoldására.
- Képes összehasonlító elemzések, szakértői anyagok készítésére szakterületén.
- Rendelkezik együttműködő, kapcsolatteremtő képességgel, kommunikációs készséggel, idegennyelv-tudással.
- A politológus érti és használni képes szakterületének jellemző online és nyomtatott szakirodalmát magyar és idegen nyelven.

c) attitűdje

- A politológus számára fontos a tárgyilagosság és a tolerancia, hogy a politika konfliktusos folyamataiban kellőképp eligazodjon, és szakmai tudását felhasználva képes legyen közérdekű megoldásokat előmozdítani.
- Nyitott arra, hogy a politikáról szerzett ismereteit hitelesen közvetítse.
- Követi szakmája fejlődését, az új felismeréseket, tényeket és tudományos következtetéseket megosztja környezetével.
- Elkötelezett a jogállam és demokrácia, a társadalmi egyenlőség eszméi iránt.
- Törekszik arra, hogy a problémákat lehetőleg másokkal együttműködésben oldja meg.

- Nyitott a szakmai innováció minden formája iránt, befogadó és egyben kritikus az elméleti, gyakorlati és módszertani újításokkal szemben.
- Nyitott a kritikus önértékelésre, a szakmai továbbképzés különböző formáira, az értelmiségi világlátás önfejlesztő módszereire.
- Elfogadja és a gyakorlatban is megvalósítja az egészségmegőrző szemléletet és életvitelt.

d) autonómiája és felelőssége

- Képes önmaga továbbképzésére, a megoldásokhoz szükséges új ismeretek és tudás megszerzésére.
- Nyitott szakmája átfogó gondolkodásmódjának és gyakorlati működése alapvető jellemzőinek hiteles közvetítésére, átadására.
- Törekszik arra, hogy önképzése a szakmai céljai megvalósításának egyik eszközévé váljon.
- A politikai tudás felelősséget is jelent: a politológus nehéz helyzetekben is a jogszabályok és etikai normák teljes körű figyelembevételével hozza meg szuverén döntését.
- Törekszik arra is, hogy a problémákat lehetőleg másokkal együttműködésben oldja meg.
- Szakmai és társadalmi fórumokon szuverén szereplőként jeleníti meg nézeteit, felelősen képviseli szervezeti egységét és szakmai csoportját.

8. Az alapképzés jellemzői

8.1. Szakmai jellemzők

A szakképzettséghez vezető tudományágak, szakterületek, amelyekből a szak felépül:

- társadalomtudományi alapismeretek (szociológia, társadalomfilozófia, társadalomelmélet, közgazdaságtan, a kommunikációelmélet alapjai) 20-30 kredit;
- a politológia szakmai ismeretei (politikatudomány alapjai, egyetemes és magyar politikai gondolkodás története, XX. századi társadalom és politikatörténet, magyar politikai rendszer, jogi ismeretek, nemzetközi viszonyok elmélete, módszertani ismeretek) 110-160 kredit.

8.2. A szakmai gyakorlat követelményei

A szakmai gyakorlat a képzés tantervében meghatározott, négy hét egybefüggő szakmai gyakorlat.

A záróvizsga szabályai politikatudományok BA szakon

Általános szabályok

A politikatudományok BA szak befejezéseként a hallgatók záróvizsgát tesznek. A záróvizsga az oklevél megszerzéséhez szükséges ismeretek, készségek és képességek ellenőrzése és értékelése, amelynek során a hallgatónak arról is tanúságot kell tennie, hogy a tanult ismereteket alkalmazni tudja. A záróvizsgán az a hallgató vehet részt, aki a végbizonyítványt (abszolutórium) megszerezte, tandíjjal, költségtérítéssel, kártérítéssel, egyéb díjakkal és térítésekkel nem tartozik, az Egyetem leltári tárgyait leadta, szakdolgozatát határidőre benyújtotta, és azt legalább elégséges érdemjegyre minősítették.

A záróvizsgára való bocsátás előfeltétele és része egy politikatudomány témakörében írott szakdolgozat. A szakdolgozatot szóban is meg kell védeni. A záróvizsgát záróvizsga-bizottság előtt kell letenni, a vizsgát a bizottság zárt ülésen ötfokozatú értékeléssel minősíti. A záróvizsgán a szakdolgozat megvédésén kívül a hallgatók a politikatudomány terén megszerzett ismereteiket szóbeli vizsgán bizonyítják. A szóbeli vizsga témakörei és a felkészüléshez kötelező irodalomjegyzék elérhető a DE BTK Politikatudományi Tanszékének honlapján (<http://www.politologia.unideb.hu/content/zarovizsga-tetelsor-2017>).

A záróvizsga szóbeli része

A záróvizsga szóbeli részében a hallgatók a politikatudomány alapképzési szak szakmai törzsanyagából álló témakörökből vizsgáznak. A záróvizsgán a hallgatónak a szakdolgozatával kapcsolatos, a záróvizsga-bizottság által megadott kérdéskörben, valamint egy, a szóbeli záróvizsga témaköreiből húzott tételből kell számot adnia ismereteiről.

A szóbeli vizsga témaköreit feltüntető lista a DE BTK Politikatudományi Tanszékének honlapján elérhető:

<https://politologia.unideb.hu/politikatudomanyok-alapszak-zarovizsga-tetelsor-20242025-tanevbenA>
záróvizsga érdemjegye

A záróvizsga érdemjegyet az alábbi részjegyek számtani átlaga adja:
a szakdolgozat érdemjegye

a szakdolgozat szóbeli védésének érdemjegye

a szóbeli vizsgatétel érdemjegye

Ha a záróvizsgán bármelyik részjegye elégtelen, akkor a záróvizsga érdemjegye is elégtelen.

A záróvizsga-bizottság

A záróvizsga-bizottság elnöke a politikatudományok BA szak vezető oktatója, aki a mesterképzés egy tantárgyának tantárgyfelelőse. A bizottság tagjai: a szakdolgozat témavezetője és a politikatudományi BA szak két vezető oktatója, illetve egy külső vezető oktató. A záróvizsga-bizottság tagjai közösen állapítják meg a záróvizsga érdemjegyt.

Szóbeli témakörök és tételek a BA záróvizsgához

„A” blokk

A politika fogalma

Koramodern politikai eszmetörténet (Szerződéselméletek: Hobbes, Locke, Rousseau)

Politikai kultúra és szocializáció

Liberalizmus, konzervativizmus, szocializmus és irányzataik (előzmények, a három ideológia jellemző vonásai, főbb változatai)

Nacionalizmuselméletek

A parlamentáris, az elnöki és a „vegyes” demokratikus rendszerek

Politikai pártok és pártrendszerek

A magyar pártrendszer a rendszerváltás után

Választási rendszerek

A magyar választási rendszer

Föderalizmuselmélet. A föderális államok (kialakulás okai, előnyök, hátrányok)

Modern demokrácia-elméletek, demokratizálódási folyamatok (a strukturalista, a modernizációs és a tranzicionalista iskola, Ronald Inglehart és Christian Welzel demokráciaelmélete, von Mises lehetetlenségi tétele és a „szocialista tervgazdaság” működési ellentmondásai; a magyar gazdasági átalakulás jellemzői 1982-1992 között)

A politikai marketing főbb területei – politikai kommunikáció

Az összehasonlító politika alapkérdései

A civil társadalom elméletei (az 1989 előtti nyugat- és kelet-európai elméletek; a civil társadalom normatív elmélete, a civil társadalom erőssége az 1989 utáni Magyarországon)

„B” blokk

Nemzetközi politikai gazdaságtan (a világgazdasági egyenlőtlenségek megjelenési formái és okai; az egyenlőtlenségek csökkentésének lehetőségei: a liberális iskola, a merkantilista iskola és a dependencia-iskola magyarázatai és gazdasági modernizációs javaslatai)

A nemzetközi kapcsolatok elmélete (a klasszikus liberális, neoliberais, a klasszikus realista és a stratégiai realista elméletek; a modern államrendszer kialakulásának szakaszai, az állam vizsgálatának dimenziói és lehetséges szempontjai, a modern biztonságfelfogás összetevői és ezek jellemzői; Thomas Schelling elmélete; John Mearsheimer elmélete; Kenneth Waltz elmélete)

A nemzetközi konfliktusok új formái - az „új háborúk”

A modern terrorizmus jellemzői és politikai kihívásai

Az Európai Unió intézményrendszere (Balassa Béla integráció-elmélete; az Európai Bizottság, az Európai Parlament, az Európai Tanács, a Miniszterek Tanácsa, az Európai Bíróság struktúrája és funkciói)

Vázzolja fel röviden Magyarország 1945-1989 közötti politikatörténetének korszakait/Milyen politikatörténeti korszakokat lehet meghatározni Magyarországon 1945-1989 között?

Hogyan lehet korszakolni Magyarországot 1990 utáni politikatörténetét?

Ismertesse az Országgyűlés hatáskörére, szervezetére vonatkozó alapvető szabályokat!

Ismertesse az Országgyűlés működésére és az országgyűlési képviselőre vonatkozó alapvető szabályokat!

Ismertesse az Alaptörvényben szereplő alkotmányos alapelveket (hatalommegosztás, népszuverenitás, jogállamiság)!

Ismertesse a Kormány típusára, jogállására, hatáskörére és felelősségére vonatkozó szabályokat!
 Ismertesse az Alkotmánybíróságra vonatkozó szabályokat!

A POLITIKATUDOMÁNYOK ALAPSZAK KREDITLISTÁJA

Tantárgycsoport neve A tantárgycsoporthoz tartozó tantárgy neve	Félévek és óraszámok						Számon- kérés formája	Kredit
ALAPOZÓ TÁRGYAK Társadalomtudományi alapismeretek	1.	2.	3.	4.	5.	6.		Összes: 26
Közgazdaságtan								Összes: 4
Bevezetés a közgazdaságtanba	28						koll.	(4)
Társadalomfilozófia								Összes: 3
A társadalomfilozófia alapjai		28					gyj.	(3)
Társadalomelmélet								Összes: 10
A társadalomelmélet alapjai			42				koll.	(5)
Bevezetés a politikai antropológiába		56					koll.	(5)
Bevezetés a szociológiába								Összes: 4
Bevezetés a szociológiába	28						koll.	(4)
Kommunikációelmélet								Összes: 5
Politikai kommunikáció	56						koll.	(5)
SZAKMAI TÁRGYAK A politikatudomány szakmai ismeretei	1.	2.	3.	4.	5.	6.		
A politikatudomány alapjai								Összes: 10
A politikatudomány alapjai I.	42						koll.	(5)
A politikatudomány alapjai II.		42					koll.	(5)
Az egyetemes és magyar politikai gondolkodás története								Összes: 15
Egyetemes és magyar politikai gondolkodás története I.		56					koll.	(5)
Egyetemes és magyar politikai gondolkodás története II.			56				koll.	(5)
Nacionalizmus-elméletek			56				koll.	(5)
XX. századi társadalom- és politikatörténet								Összes: 15
Demokráciaelméletek és a nemzetközi demokratizálódás folyamata				42			gyj.	(5)
Civil társadalom és mozgalmak						28	koll.	(5)

Az európai integráció a XX-XXI. században			42				koll	(5)
Magyar politikai rendszer								Összes: 20
Magyar politikatörténet (1945-1989)	56						koll.	(5)
Magyar politikatörténet 1990-től napjainkig		56					koll.	(5)
A magyar választási rendszer				42			koll.	(5)
A magyar pártrendszer a rendszerváltás után					42		koll	(5)
Jogi ismeretek								Összes: 10
Jogi ismeretek	56						koll.	(5)
A magyar politikai intézményrendszer				56			gyj.	(5)
Nemzetközi viszonyok elmélete								Összes: 24
A nemzetközi kapcsolatok elmélete					42		koll.	(5)
Nemzetközi politikai gazdaságtan						28	koll	(5)
A nemzetközi konfliktusok új formái					56		koll.	(5)
Az EU intézményrendszere és szakpolitikái				42			koll	(5)
A Német Szövetségi Köztársaság politikai és pártrendszere					28		gy.	(4)
Szabadon választható tárgyak								Összes: 9
Szabadon választható tárgy					28		gyj.	(3)
Szabadon választható tárgy				28			gyj.	(3)
Szabadon választható tárgy			28				gyj.	(3)
Módszertani ismeretek és szakmai gyakorlat								Összes: 39
Komparatiztika és politikai elemzések				56			koll	(5)
Idegen nyelvi szaknyelvi ismeretek BA (BTPTINSIBA)						28	gyj.	(2)
Az interjútechnika alapjai			28				gyj.	(3)
Irányított olvasás, kutatás					56		gyj.	(5)
Négy hetes szakmai gyakorlat						160	gyj.	(26)
BA szakdolgozat								Összes: 10
BA szakdolgozat						28	gyj.	(10)
Összesített óraszám félévente	266	266	252	266	252	246		
Mindösszesen	1 552 óra							180

Testnevelés	2+2	gyj	1+1			1-6.
Munkavédelem	-	gyj.	1			1-6